

Femtio års missionsarbete i Kina.

36 B Br. Missionsarbete

Hydrostat

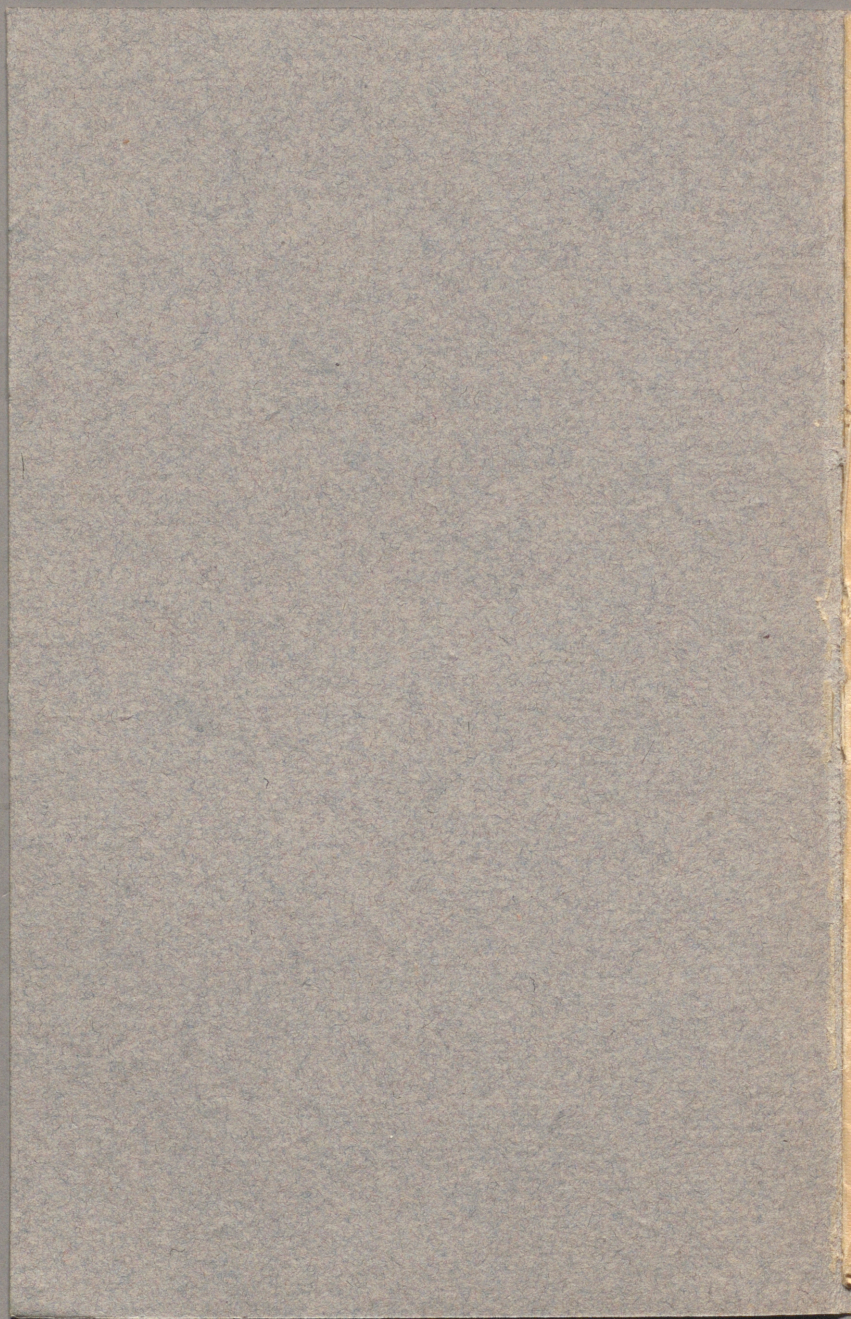
Alm.

Mission

(B)

1897

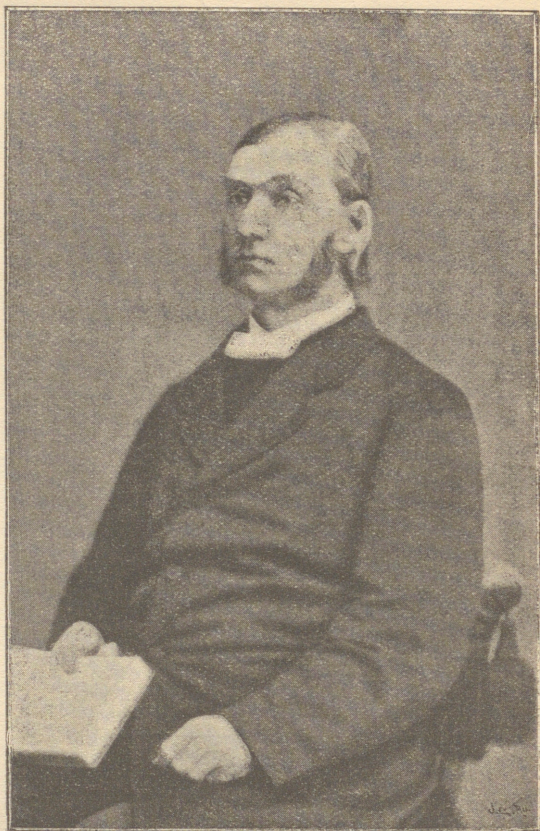

Kyrkans
Allmänna
Mission
(S)

Semio års missionsarbete i Kina.

1897

Rudolf Lechler.

Femtio års missionsarbete i Kina.

Baselmissionen i Kina firar detta år sitt 50 års jubileum, hvilket kommer att högtidligt hållas på alla dess missionsstationer i detta land söndagen den 28:de mars. Den 19:de mars 1847 landstego nämligen grundläggarna af nämnda mission, Rudolf Lechler från Württemberg och Theodor Hamberg från Sverige, i Hongkong.

Femtio år, hvilka utgöra en ganska lång tidrymd i en människas lif, bilda dock endast en kort period då det är fråga om missionsarbetet och utbredandet af Guds rike. Vi skola aldrig förgäta, att då det handlar om detta rikes tillkommelse, gälla aldrig våra kortsynta menkliga beräkningar utan endast de gudomliga, enligt hvilka »en dag är för Herren såsom tusen år och tusen år såsom en dag», 2 Petr. 3: 8. Särskildt betyda femtio år icke mycket i Kina, detta stillastående och stockkonservativa land, där språk, religion, seder,

klädedräkt, kommunikationer m. m. äro alldeles likadana nu som när missionär Lechler första gången landsteg där. Flodbåtarna, (Dchunkerna), äro ännu i dag alldeles desamma som när han gjorde sin första färd på dem. Samma qvafva luft som då förpestar dem ännu, och samma afgudabilder, för hvilka man då brände guld- och silfverpapper, finnas där ännu. Denna tillstelnade enformighet gör sig smärtsamt känbar äfven inom kristendoms-lifvet. Den högt begåfvade missionär Hamberg har en gång klagat öfver denna enformighet i den kinesiska kristendomen och uttalat sin längtan efter att påträffa kristna med utpräglad individualitet och personlighet. Ett förherskande drag i den kinesiska karaktären är den djupt inrotade vinningslystnaden. Till och med verkligt omvända menniskor, som intaga en framstående ställning, kunna svårligen motstå frestelsen att eftersträfva materiella fördelar, där det icke höfves. Att detta materiella sinne under ett femtioårigt missionsarbete icke kunnat utrotas, förvånar ingen, som känner sitt eget hjärta. Detta jäktande efter vinst har ock till stor del sin grund i den rådande sociala ställningen. Baselmissionsförsamlingarne hafva från början haft att kämpa med fattigdom. Många hundra döpta kineser hafva utvandrat för att i främmande länder förtäjna sitt bröd, och därigenom hafva naturligtvis de unga församlingarne blifvit mycket förhindrade i sin tillväxt.

Att likväl i det hedniska, orörliga Kina den evangeliska missionen har att uppvisa en historia, om också blott en kort och för meniskoögon ringa, det är en verkan af Kristi kärlek, som tvingat de trogna sändebuden att gå till detta aflägsna land för att blanda evangelii surdeg i den omätliga kinesiska folkvärldens deg. De politiska tilldragelserna hafva öppnat Kinas portar och de politiska förhållandena utöfva fortfarande stort inflytande på missionen, hvarför de af missionens vänner betraktas omvexlande med fruktan och hopp. Vid återblicken på 50 års missionsarbete i Kina måste det uppväcka oss till synnerlig tacksamhet att arbetet, trots alla vexlingar i de yttre förhållandena, har kunnat fortgå ända till den dag som i dag är. Baselmissionens första sändebud, Rudolf Lechler och Theodor Hamberg, hade blifvit kallade till Kina af d:r Gützlaff, som sedan någon tid förut arbetat där och som år 1850 vid sin hemresa till Europa äfven besökte Stockholm, där han då stiftade Fruntimmersföreningen för Kinamissionen. Som det dock icke blef möjligt för Lechler och Hamberg att fullfölja den plan Gützlaff uppgjort för Kinas evangelisering, måste de inslä på andra vägar. Hamberg utsåg åt sig en trakt direkt norr om Hongkong vid namn Tung-fo, och därvid hade han till sitt ögonmärke att framför allt utbilda dugliga infödda medhjälpare. Äfven begynte han tidigt med skolundervisning i sitt så kallade »milda

läkedomshus». Men rövverier af allehanda slag och andra sorgliga erfarenheter nödgade honom snart att återvända till Hongkong och där försöka bilda en församling, på det att man en gång måtte få fast mark under fötterna för vidare framträngande.

Under tiden försökte Lechler att i nordöstra delen af provinsen Kanton vinna ingång bland Hoklokineserna. Sex gånger framträngde han till olika platser och sex gånger blef han efter längre eller kortare tid fördrifven från dem, ehuru väl han klädde sig såsom en kines och använde all möda på inlärandet af det svåra språket. Öfver allt benämndes han »främmande djefvul». Där han icke förjagades af rövfare, utvisades han genom kungörelser af mandarinerna, till hvilkas öron det kommit, »att det okunniga, dumma folket hade låtit sig förföra af en kringstrykande barbar samt mottagit skrifter af honom, hvilka voro fulla af lögner och galenskaper och blott tjänade till att förstöra kardinaldygderna hos det himmelska rikets söner och fördärfva de kinesiska sederna». Då Lechler för sjette gången blifvit fördrifven, skref han hem: »Aldrig har jag varit så modlös som just nu, efter sedan jag sex gånger blifvit fördrifven från fastlandet. Jag har ingenting annat än hoppet att solen åter skall bryta fram genom töcknen och på nytt upplifva mig till den kallelse, hvori jag genom Guds nåd står.»

Ett nytt försök gjordes 1853 af Hamberg,

Lechler och Winnes, den tredje af Baselmissionens sändebud, som 1852 ankom till Kina. De besatte Pu-kak, som ligger icke långt ifrån den nuvarande hufvudstationen Lilong. Tyvärr dog den nitiske missionär Hamberg redan våren 1854, några få veckor efter den unga fru Lechlers död. Hon var som bekant, äfven från Stockholm och afled något öfver en månad efter sitt bröllop. Theodor Hamberg var en rikt begåfvad och fint bildad man af ett naturligt ädelt, älskvärdt och intagande väsen, hvartill kom en för en missionär synnerligt viktig egenskap, en fin takt. Sjelf ett lefvande evangelii vittne, blef det honom också gifvet att väcka lif hos andra. Han kan betraktas som den egentliga grundläggaren af missionen bland hakka-kineserna. Sorgen öfver hans död blef stor. Hans arbete fortsattes af Lechler och Winnes, ehuru väl båda ofta voro kroppsligt svaga, tills hösten 1856 en ny storm brast lös och missionärerna måste söka sin tillflykt i Hongkong. 2 år därefter 1858 lemnades missionär Winnes ensam i arbetet på Hongkong. Då reste nämligen missionär Lechler i maj hem till Tyskland för att söka hvila och vederqvickelse efter sitt 11-åriga missionsarbete i Kina. Och härmed afslöts den första perioden af Baselmissionens verksamhet i detta land, hvilken bäst kan skildras med dessa aposteln Pauli ord i 2 Kor. 11: 26: »Ofta har jag varit på resor, i fara på floder, i faror för röfvare, i fara för landsmän, i faror

för hedningar, i faror i stad, i faror i ödemark, i faror på haf, i faror bland falska bröder», men dock hade Guds nåd varit mäktig i de svaga, och jämte åtskilligt af tvifvelaktig beskaffenhet, voro dock många verkligt goda frukter inbergade. Vid Lechlers hemresa egnades honom af en tillgifven infödd medhjälpare, Tai-wun-kong, följande lilla dikt, som var skriven med prydliga skriftecken i vecken af en vacker solfjäder, och hvilken vi här i öfversättning återgifva:

›Ifrån den dag du kom till midtens blomsterrike
att förkunna

Till allas väl den sanna läran, äro många år förrunna.
Du hörsel åt den döfve gaf, syn åt den som var blind.
Ditt ord det liknade ett fruktbart regn, en ljuflig vind.

Du grundat har vår lycka; aldrig förr ett ord du
hördes nämna

Om att ifrån oss skiljas; och nu vill du oss dock
lemna!

Dock våra hjärtan *ett* förbli, hvar fötterna än gå.
Och kommer du igen, med glädjeskott du hälsas då».

Baselmissionens andra period omfattar ungefärligen åren 1859—1878. Detta är den egentliga tiden för arbetets fasta grundläggning. Lechler hade under vistelsen i hemlandet hvilken förnyades 1874, då han äfven besökte Sverige, uppväckt ett kraftigt intresse för missionen i Kina, och om man än i Basel icke bestämde så många bröder för Kina, som Lechler och Winnes hade

önskat, så steg dock missionärernas antal småningom från två till tio. Lechler slog sig efter sin återkomst ned i Hongkong, byggde där kapell och missionshus och upprättade tillsammans med sin andra maka en anstalt för flickor, hvilken varit af stor betydelse för de kristna församlingarnes utveckling (sedan några år är denna anstalt flyttad till Longheu på fastlandet). Därjemte egnade han sig hufvudsakligen åt verksamheten som resepredikant, hvilken förde honom vida omkring och medförde stor välsignelse för evangeliets sak. Församlingar, hvilka han grundat och vårdat, befinna sig nu i berlinermissionens vård, andra utgöra numera fasta baselmissionsstationer. Lechler understöddes på bästa sätt i sin verksamhet af den infödde resepredikanten Li Tschin-Kau, en bland de dugligaste kinesiska kristne. I Lilong hade Winnes 1859 återupptagit arbetet och helsades då med glädje af de kristna, som förblifvit trogna och bland hvilka en vid återseendet tillropade honom: »Ngo muk syu loi!» (»Min herde kommer!») Stationen i Lilong har vunnit stor betydelse såsom medelpunkt för missionsarbetet i det så kallade låglandet, och hufvudsakligen såsom säte för en högre skola, som sedermera utbildats till ett kinesiskt predikantseminarium. Ty i Kina måste man i synnerhet lägga an på skolväsendet, emedan bildningen där står högt i pris. En andra missionshärd öppnades i början af 60-talet i den bergiga Tchong-lok-

kretsen. Genom den infödde predikanten Tschong-hin hade evangelium redan på 50-talet där blifvit förkunnadt och en egendomlig, lifskraftig rörelse uppstått, om hvilken glädjande underrättelser framträngde till missionärernas öron. Winnes, som först begaf sig i väg till den nämnda trakten, fann där stora skaror, som han kunde döpa, och som hade trängande behof af en missionärs vård. Äfven Lechler besökte de här och där kringströdda dopkandidaterna och döpte många. De kristna, som framgått ur denna väckelseperiod, hafva haft något kraftigt och ursprungligt med sig, hvilket gjorde dem till verkliga stöd i församlingarne. Tvänne stationer grundades i Tschong-lok-kretsen, Tschong-tschun, som flere år stått under missionär Benders ledning, och Nyenhangli, som grundades af missionär Piton. Båda dessa stationer erhölesina skolor och anstalter, i Tschong-tschun för flickor och i Nyenhangli för gossar. Från båda dessa stationer sökte man att nå den omkringliggande trakten, och det lyckades på många utstationer att samla små hopar af kristna. På många orter afgick det icke utan trångmål och förföljelser. Isynnerhet de kristna, som tillhöra området för den nuvarande stationen Hok-schu-ha, hade på olika tider mycket att lida. De nära förbindelser, i hvilka de till kristendomen öfvergångna kineserna ännu stå till sina hedniska anförvanter, förorsaka många brydsamma förhållanden och göra noggrann

kyrkotukt nödvändig. Denna utöfvas under missionärernas ledning af de äldste eller presbytererna, hvilka få vara missionärernas öga och öra. Under ett troget, ofta mycket svårt arbete, lades sålunda en fast grund till en kinesisk missionsförsamling, hvilken visserligen delade sig i många små församlingar, som dock hade ett inbördes samband, icke blott genom missionärernas tillsyn, utan framför allt genom evangelii egen anda och kraft.

Den tredje perioden af baselmissionens arbete i Kina, som räknas från 1879 till innevarande tid, har framgått ur det trogna arbetet på de 4 hufvudstationerna Hongkong, Lilong, Tschong-tschun och Nyenhangli. Under denna period hafva flera nya stationer tillkommit och församlingarne utvecklats till inre själfständighet. På vägen mellan höglandet och låglandet har i Fu-tschuk-pai grundats en församling, och i låglandet stationerna Khi-tschung och Tschong-hang-kang. Från barmermissionen öfvertogs det närliggande Longheu. Längre inåt landet från Fu-tschuk-pai uppkom snart den ena stationen efter den andra, i Hoschuvan, Hokschuha, Kayintschu, Hinnen och slutligen Moilim. Hvilken utbredning kristendomen vunnit i dessa trakter synes bäst af hvad missionsinspektör Öhler berättar om sin resa i Kina 1888. Under sin 2 månaders långa vistelse på det kinesiska fastlandet och under sina resor, då han tillryggalade långa vägsträckor, blef han nästan alltid herbergerad af

infödda kristna eller missionssyskon, och öfverallt mottogs han offentligt af de kinesiska kristna med deras sedvanliga hedersbetygelser, bösskott och fyrverkeri. De kristna på utstationen Lung-theu kommo honom tillmötes med musik och buro stora, med gyllene skriftecken försedda fanor framför honom samt taflor, hvarpå stod »att Tyskland öfvermissionär nu komme till dem». I Hin-nen bar man i spetsen af tåget en af den lilla församlingen i Yong-poi förfärdigad fana med ett hvitt kors.

Här i höglandet är kristendomen mera lifaktig än i låglandet och liknar på många orter ett träd, som alltmera utbreder sina rötter och på samma gång sänker dem allt djupare ned i lifsgrunden samt skjuter nya grenar i höjden, af hvilka åtminstone några bära älskliga frukter. Välsignelsen af de förflutna 50 årens missionsarbete kan ju icke med siffror framställas. Dock vilja vi här angifva de yttre resultaten. På 13 hufvudstationer och 32 utstationer arbeta 24 europeiska och 4 infödda missionärer. Dessa understödjas af 107 infödda predikanter och lärare samt 7 lärarinnor. Församlingarne räkna tillsammans öfver 4,000 själar, och i omkring 60 skolor undervisas 1,200 lärjungar. Församlingsmedlemmarnas antal skulle varit ännu större om icke en så stor utvandring förekommit. Med dessa utvandrade kristna har dock missionär Lechler underhållit en liflig brevexling. En synnerlig fröjd var det både för honom och för dem då han på deras

inbjudning och bekostnad år 1886 besökte de kinesiska kolonierna på Sandwicheöarna. Han fick då öfvertyga sig om, huru många för länge sedan utsådda sådeskorn hade gått upp och burit frukt, och rörande var att bevittna tillgifvenheten hos dessa kineser för deras älskade »Lei», såsom Lechler kallas i Kina.

Det var i sammanhang med denna resa, som vi sista gången, hösten 1887, hade glädjen att se den vördade missionär Lechler och hans fru i vårt land. Missionens framtid i Kina är förborgad för våra blickar. Den politiska och sociala utvecklingen blir äfven af stor vikt för missionens utveckling. Men om vi också icke kunna beräkna de mänskliga faktorerna, så känna vi dock en hufvudfaktor i världshändelserna, nämligen vår himmelske Faders vilja och han »vill att alla människor skola varda frälsta och komma till sanningens kunskap». Vi betrakta det som Gud under baselmissionens 50-åriga arbete i Kina genom svaga verktyg gifvit nåd att uträtta, såsom en handpenning på något vida större, som han har i sinnet att göra. Det syftar allt framåt mot det stora jubileet, som beskrifves i Joh. Upp. 19: 6—8 sålunda: *Och jag hörde såsom en röst af en stor skara och såsom en röst af mycket vatten och såsom en röst af starka tordön, som sade: Halleluja! Ty Herren Gud, den allsvåldige, har intagit riket. Låtom oss glädjas och fröjdas och gifva honom äran; ty Lammets bröllop*

har kommit, och dess hustru har tillredt sig. Och henne vardt gifvet att kläda sig i glänsande och rent, fint linne, ty linnet är de heligas rättfärdighet!

Baselmissionens 50-års jubileum i Kina kommer, v. G., att firas af Fruntimmersföreningen för Kinamissionen i Stockholm genom en missionsstund med bön och föredrag i K. F. U. K—s lokal, Arsenalsgatan 1 B, söndagen den 28 mars kl. 7 e. m.

Stockholm,
tryckt hos A. L. Normans Boktryckeri-Aktiebolag, 1897.

